

Column

Hoe de werkloosheid te verminderen?

Prof. D. A. M. Meeles

Onder de Westerse landen geniet ons land de twijfelachtige eer te behoren tot de enkele landen met zeer hoge werkloosheidscijfers. Wellicht zijn wij daarin zelfs kampioen. Met inachtneming van de zogenaamde verborgen werkloosheid (onder meer door de vlucht in de WAO) worden zelfs cijfers genoemd in de orde van grootte van één miljoen.

De politiek klaagt, maar is niet bereid er veel aan te doen, getuige de recente afwijzing van verlaging van het minimumloon. De vakbeweging trekt zich er ook weinig van aan: men wil herstel van de koppelingen, gaat zich inzetten voor een 35-urige werkweek (waardoor geschoolde arbeid nog schaarser wordt) en wil de gehele 'loonruimte' opeisen. Het Franse spreekwoord: 'Aux grands maux des grands remèdes' spreekt hier te lande kennelijk niet aan. Wij sparen liever de kool en de geit. Zonder ingrijpende maatregelen komen we er echter niet.

In kort bestek enkele suggesties;

- 1 *Tóch verlaging van het minimumloon. Dat is oorspronkelijk vastgesteld voor een kostwinner met niet-verdienende vrouw en twee dito kinderen. Nu baden twee- en meerverdieners met minimumloon ten koste van het bedrijfsleven en de werkgelegenheid in weelde. Dus: Breng het minimumloon terug naar het niveau, krap voldoende voor een sober levende alleenstaande (zonder auto, dat is tevens goed voor het milieu). Alleenverdieners met niet-verdienende gezinsleden (de zogenaamde 'echte minima') steune men met gezinstoeslagen uit de algemene middelen.*
- 2 *Afschaffing van het minimumjeugdloon en van het verschaffen van uitkeringen aan schoolver-*

laters. Niet langer wordt de jeugd dan ter wille van het geld gestimuleerd zich aan verdere opleiding te onttrekken, zodat zij ook niet langer bij voorbaat wordt bestemd te gaan behoren tot de laagstbetaalden of de uitkeringstrekkers. Op den duur is het dan ook niet langer nodig beter geschoolden uit het buitenland aan te trekken.

- 3 *Afschaffing van het ontslagverbod. Dit verbod stimuleert de werkgevers geen vast personeel in dienst te nemen omdat men er moeilijk weer van af komt.*
- 4 *Verlaging van de loonvervangende uitkeringen tot een niveau, waarop het interessant wordt minder ziek te zijn of eerder een baan te aangaan.*

De hier gesuggereerde maatregelen bewerken dat de arbeidsmarkt wordt ontdaan van marktversturende factoren. Of de politiek het leuk vindt of niet, de arbeidsmarkt gedraagt zich volgens de regels van iedere markt, dat wil zeggen is de prijs te hoog of zijn de (ontslag-)voorwaarden te ongunstig, dan valt de vraag naar de betrokken arbeid weg. Mogelijk komt dan ook werkgelegenheid die door deze factoren is verjaagd (onder meer textiel- en leerindustrie) weer terug.

- 5 *Vermindering van de zogenaamde wig: het verschil tussen het netto-loon van de werknemer en wat deze de werkgever kost. Door verlaging van de sociale premies, die van de hiervóór gesuggereerde maatregelen het gevolg is en*

Prof. D. A. M. Meeles, registeraccountant en belastingadviseur, was tot 1985 buitengewoon hoogleraar belastingrecht aan de Katholieke Universiteit Brabant.

door de belastingverlaging in het kader van de Oort-wetgeving kan de wig verminderen. Verdere verlaging blijft nodig door terugdringen van de sociale uitgaven (mogelijk toch al noodzakelijk in EG-verband) en verdere belastingverlaging.

6 Geen loonsverhoging op grond van 'loonruimte'. De loonruimte wordt geacht te bestaan uit stijging van de arbeidsproductiviteit vermeerderd met de inflatie. Doordat de vakbeweging geen (grote) verschillen accepteert tussen werknemers in kapitaalsintensieve bedrijven (doorgaans grotere stijging van de arbeidsproductiviteit) en die in arbeidsintensieve bedrijven (met weinig of geen stijging van de arbeidsproductiviteit) worden ten onrechte ook de lonen in arbeidsintensieve bedrijven opgedreven en gaat daar bedrijvigheid en werkgelegenheid verloren.

Remedie: stijging van arbeidsproductiviteit dient niet te leiden tot loonstijging, doch tot prijsdaling. De concurrentiekracht van het Nederlandse bedrijfsleven neemt daardoor toe en daarmee ook de werkgelegenheid; arbeidsintensieve ondernemingen behouden of herkrijgen hun bestaansrecht, met hetzelfde gevolg; ambtenaren, trendvolgers en uitkeringstrekkers delen automatisch, dus zonder koppelingsmechanismen, in de toegenomen welvaart en het inflatiegevaar blijft ver uit de buurt.

7 Dwing werklozen, allochtoon of niet, een vakopleiding te volgen die aansluit op de vraag naar geschoold personeel uit het bedrijfsleven, dit op straffe van verlies van een uitkering. Voor allochtone uitkeringstrekkers koppel men daaraan waar nodig de eis – en de mogelijkheid – binnen een half jaar het Nederlands te beheersen in woord en geschrift.

Moderne controle-aanpak¹

AuditPlus, de controlebenadering
van
Deloitte Haskins & Sells International

E. D. de Bruin

Inleiding

In de bekende studie van B. E. Cushing en J. K. Loebecke² uit 1986 werd de toenmalige controle-aanpak van de 10 grootste accountantskantoren in de USA met elkaar vergeleken. Een van de kantoren kwam op markante wijze uit die studie naar voren door een controle-aanpak die sterk mathematisch/statistisch was georiënteerd en mede daarom als duidelijk centraal geleid en dirigistisch werd omschreven. Voor insiders was het geen geheim dat dit de aanpak van Deloitte Haskins & Sells betrof. Dit kantoor liep in de jaren zestig voorop in het toepassen van mathematische steekproeven in de accountantscontrole en ontwikkelde daartoe onder meer een van de eerste voorbeelden van Auditsoftware (Auditape). De internationale organisatie van DH&SI kenmerkte zich in die jaren door een pragmatisch federatief verband dat in overwegende mate dienstig was aan de Anglo-Amerikaanse 'referral' praktijk. De DH&SI aanpak werd zeer selectief gevolgd door de aangesloten kantoren en met name toegepast in de controleopdrachten die vanuit Amerika en Engeland werden geleid. Ten tijde van de publicatie van de studie in 1986 was het voor de vaktechnische leiding van Deloitte Haskins & Sells International reeds duidelijk dat deze benadering

E. D. de Bruin, registeraccountant, is lid van de maatschap Deloitte Dijker Van Dien, accountants.